GEMEENTE VELSEN

ONDERZOEKSRAPPORT
VRAGENLIJST AARDGASVRIJ WONEN

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave....2
Inleiding en samenvattende conclusies....3
Doel van dit onderzoek....3
Methode en respons....3
Wat gebeurt er met de uitkomsten van het onderzoek?....3
Belangrijke noot bij het onderzoek....4
Samenvattende conclusies....4
Aanbevelingen....7
Dank aan het burgerpanel....8
Resultaten....9
Ruim acht op de tien respondenten heeft een koopwoning....9
7% van de deelnemers woont op dit moment in een aardgasvrije woning....10
Deelnemers staan gemengd tegenover aardgasvrij wonen....11
Deelnemers met gemengde of negatieve gevoelens hebben dat vooral vanwege de kosten, de onduidelijkheid en de haalbaarheid....12
7% heeft geen zorgen. Meeste zorgen over geluidsoverlast, kosten en over geschiktheid van en ruimte in woning.....15
Deelnemers zijn het meest positief over een eigen warmtepomp....19
Zes op de tien deelnemers vinden het belangrijk dat de overstap naar aardgasvrij wonen niet te veel kost. Twee op de tien deelnemers wil niet aardgasvrij wonen....21
Meeste deelnemers behoefte aan informatie of subsidies/leningen. 27% wil hun woning niet aardgasvrij maken....25
Vijf op de tien deelnemers willen op de hoogte blijven van acties en plannen. Twee op de tien wil niet betrokken worden. 27
De meeste deelnemers willen het liefst op de hoogte blijven over aardgasvrij wonen via e-mail 29
Opmerkingen en adviezen van de deelnemers....31
Bijlage 1: Achtergrondkenmerken deelnemers en extra toelichting methode....33

Inleiding en samenvattende conclusies

De Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie voegt een verplichting aan de Omgevingswet toe. Daarmee zijn gemeenten verplicht om elke vijf jaar een warmteprogramma op te stellen. In dit programma geven zij richting aan de lokale warmtetransitie en beschrijven zij hoe zij toewerken naar een toekomst zonder aardgas. De landelijke ambitie is dat heel Nederland in 2050 aardgasvrij is.

Om beter inzicht te krijgen in de wensen, zorgen en verwachtingen van inwoners ten aanzien van aardgasvrij wonen, heeft gemeente Velsen een enquête aan het burgerpanel van Velsen voorgelegd. In dit rapport leest u de uitkomsten van dit onderzoek.

Doel van dit onderzoek

Doel van het onderzoek is om te peilen hoe inwoners staan tegenover aardgasvrij wonen, welke zorgen of bezwaren er zijn tegen (de overstap naar) aardgasvrij wonen en of er verschillen zijn tussen wijken.

Methode en respons

We nodigden de panelleden van het burgerpanel Velsen op 13 februari 2026 via een e-mail uit om online de vragenlijst in te vullen. Deelnemers konden de vragenlijst tot en met 6 maart invullen. 1094 deelnemers vulden de vragenlijst volledig in. Het responsepercentage van het burgerpanel is 32%.

Op 28 februari 2026 vielen de Verenigde Staten en Israël Iran aan. Veruit de meeste deelnemers vulden voor deze datum de vragenlijst in. Zeven deelnemers vulden de vragenlijst na deze datum in.

Bij iedere vraag zijn uitsplitsingen gemaakt naar wijk, leeftijd en woonsituatie. In het rapport hebben we bij iedere vraag de resultaten per wijk opgenomen. Voor de leesbaarheid van het rapport hebben we voor leeftijd en woonsituatie alleen informatie opgenomen als we verschillen zagen. In het onderzoek is niet getest op significante verschillen. In het rapport worden verschillen van meer dan 5% benoemd en vet gedrukt in de tabellen.

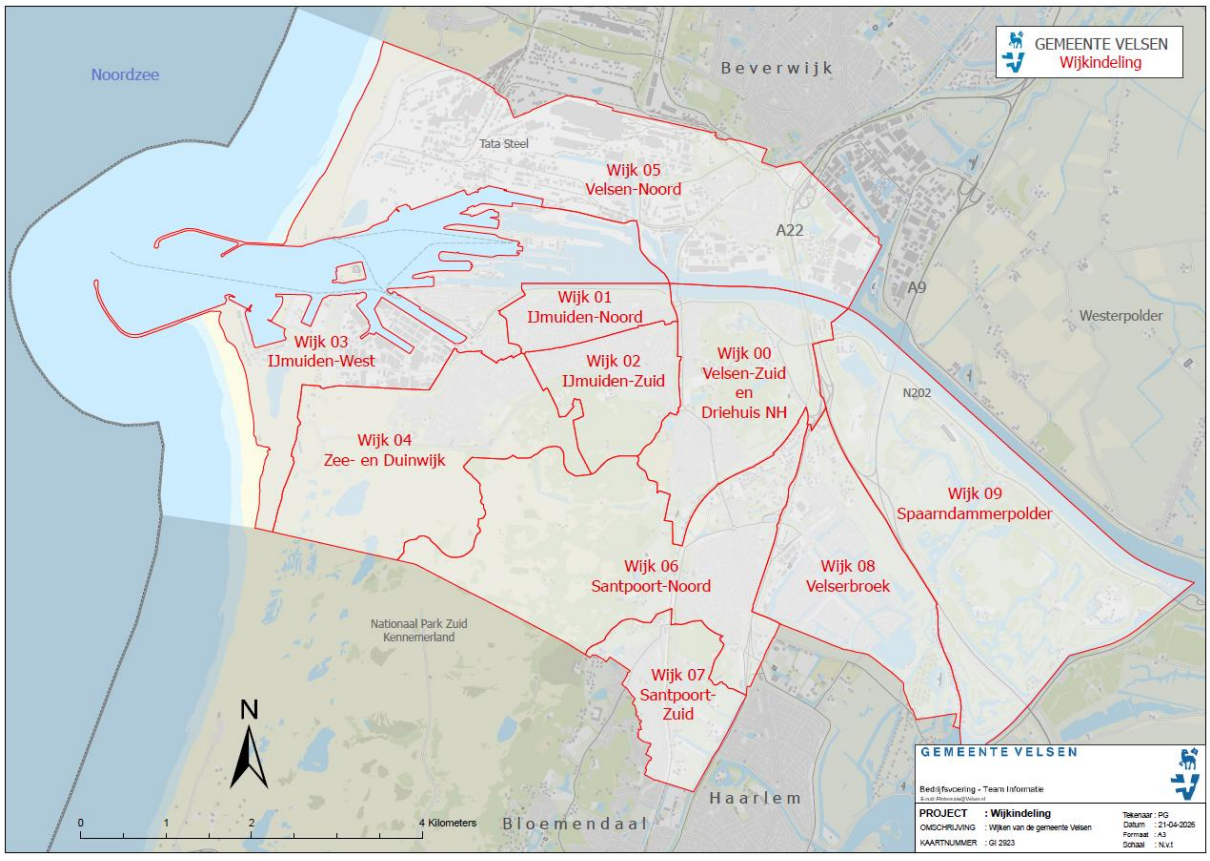
Wat gebeurt er met de uitkomsten van het onderzoek?

De resultaten van het onderzoek worden gebruikt voor het opstellen van het warmteprogramma. Het warmteprogramma wordt daarnaast opgesteld aan de hand van technische analyses, onderzoek naar de kosten en uitvoerbaarheid en wet en regelgeving. De resultaten van het onderzoek zullen ook gebruikt worden voor andere doelen, zoals de wijk en buurtaanpak voor energiebesparing en isoleren.

Belangrijke noot bij het onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd onder het burgerpanel. Over het algemeen is het burgerpanel meer dan gemiddeld betrokken bij de gemeente. Verder deden er aan dit onderzoek relatief veel inwoners van 65 jaar en ouder mee en relatief weinig inwoners jonger dan 45 jaar. Ook deden relatief veel inwoners uit Velsen-Zuid en Driehuis en uit Santpoort-Noord mee en deden relatief weinig inwoners mee die in een huurwoning wonen (zie bijlage 1). Dit onderzoek geeft de mening van 1094 inwoners weer, maar die is dus niet volledig representatief voor alle inwoners van de gemeente Velsen. Het rapport toont daarom naast de algemene uitkomsten en de uitkomsten per wijk (zie voor de wijkindeling figuur 1 op de volgende pagina). Hierdoor ziet u wat de verschillende groepen vinden, zodat daar bij het gebruik van de resultaten rekening mee gehouden kan worden.

Figuur 1: Wijkindeling gemeente Velsen

Samenvattende conclusies

7% van de deelnemers woont in aardgasvrije woning.

Dit percentage is een gemiddelde voor heel Velsen. In Zee- en Duinwijk wonen de meeste deelnemers aardgasvrij (20%). In de andere wijken ligt het percentage tussen de 2% en 6%. In Zee- en Duinwijk is een warmtenet aanwezig, wat een verklaring kan zijn voor het afwijkende percentage. 10% van de deelnemers met een huurwoning of koop appartement geeft aan dat hun woning aardgasvrij is tegenover 5% met een koophuis.

Deelnemers staan gemengd tegenover aardgasvrij wonen.

23% heeft vooral positieve verwachtingen. 34% heeft gemengde gevoelens. 41% heeft vooral zorgen of negatieve verwachtingen. En 3% weet het niet. Vooral deelnemers uit Santpoort-Zuid zijn positiever dan gemiddeld en deelnemers uit Velsen-Noord maken zich meer zorgen dan gemiddeld. Deelnemers die wonen in een huurwoning hebben ook vaker positieve verwachtingen dan gemiddeld (30% tegenover 23% gemiddeld).

Deelnemers met gemengde of negatieve gevoelens hebben dat vooral vanwege de kosten, de onduidelijkheid en de haalbaarheid.

Deelnemers die vooral positieve verwachtingen hebben, geven dit antwoord vooral omdat het goed is voor het klimaat (74%), omdat het Nederland minder afhankelijk maakt van buitenlands aardgas (73%), omdat het nodig is voor de toekomst (68%) of omdat het energie helpt te besparen (55%). Deelnemers met gemengde gevoelens, geven dit antwoord vooral vanwege de kosten of betaalbaarheid (52%), vanwege onduidelijkheid over de plannen en alternatieven voor aardgasvrij wonen (44%), vanwege de haalbaarheid voor de woning of buurt (43%) of vanwege praktische bezwaren (37%). Deelnemers met zorgen of negatieve verwachtingen, geven dit antwoord vooral vanwege de kosten of betaalbaarheid (58%), de haalbaarheid voor de woning of buurt (46%), vanwege onduidelijkheid over de plannen en alternatieven voor aardgasvrij wonen (46%), vanwege praktische bezwaren (42%) of omdat ze onvoldoende nut of noodzaak van het plan zien (37%).

Meeste zorgen over geluidsoverlast, kosten en over geschiktheid van en de ruimte in woning.

7% van de respondenten maakt zich geen zorgen over de overstap naar aardgasvrij wonen. De rest heeft wel zorgen. De meeste respondenten maken zich zorgen over de geluidsoverlast van een warmtepomp (40%) en of ze de overstap kunnen betalen (39%). Daarna volgen zorgen over of hun woning geschikt is (34%), of er genoeg ruimte is (33%), over de stijging van de energierekening (33%), over of ze zelf mogen kiezen hoe en wanneer ze overstappen (30%), over of hun woning altijd warm genoeg blijft (27%) en of er genoeg vakmensen zijn voor de installatie en onderhoud (27%). De verschillen tussen de wijken zitten vooral in de zorgen over of hun woning geschikt is (relatief meer zorgen in IJmuiden-Noord en -Zuid, Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder en Santpoort-Noord), of ze de overstap kunnen betalen (relatief veel zorgen in IJmuiden-Noord, -Zuid, -West en Velserbroek) en dat de energierekening stijgt (relatief veel zorgen in IJmuiden-Zuid en -West en Velsen-Noord). Deelnemers met een huurwoning maken zich vaker zorgen over dat hun energierekening stijgt. Deelnemers met een koopappartement maken zich vaker zorgen of hun woning geschikt is en of er genoeg ruimte is in hun woning voor de benodigde aanpassingen.

Deelnemers zijn het meest positief over een eigen warmtepomp. Merendeel wil geen (mini) warmtenet.

53% wil zeker wel of misschien wel een warmtepomp. 36% wil dit zeker niet of misschien niet en 11% weet het niet. Deelnemers met een koophuis willen vaker een warmtepomp en deelnemers met een koopappartement minder vaak. Over een mini warmtenet of groot warmtenet zijn deelnemers minder positief. Daar wil het merendeel van de deelnemers zeker niet of misschien niet aangesloten worden op een groot warmtenet (57%) of een mini warmtenet (53%). Ook als we kijken naar de verschillende wijken, komt het percentage dat het misschien wel of zeker wel

wil niet boven de 50%. Alleen bij deelnemers met een koopappartement komt het percentage dat zeker wel of misschien wel een mini warmtenet wil met 52% net boven de helft. Deelnemers lijken vooral tegen warmtenetten, omdat ze worden gezien als duur, mensen afhankelijk zijn van één aanbieder, er een gebrek aan vertrouwen in de warmtenetten is en deelnemers vrezen voor storingen.

Zes op de tien deelnemers vinden het belangrijk dat de overstap naar aardgasvrij wonen niet te veel kost.

Deelnemers (59%) vinden het vooral belangrijk dat het overstappen naar wonen zonder aardgas niet te veel extra geld kost. Daarna vinden deelnemers het belangrijk dat woningen warm en comfortabel blijven (45%), inwoners kunnen meepraten en meebeslissen (39%), er een zo duurzaam mogelijke oplossing komt (29%) en woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen (28%). Bij de resultaten per wijk zijn er vooral verschillen bij het belang dat gehecht wordt aan een zo duurzaam mogelijk oplossing (deelnemers uit Driehuis, Velsen-Zuid en Spaarndammerpolder en Santpoort-Noord vinden dit belangrijker dan gemiddeld en deelnemers uit IJmuiden-Noord en Velsen-Noord vinden dit minder belangrijk dan gemiddeld) en dat inwoners moeten kunnen meebeslissen (deelnemers uit Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder en Velsen-Noord vinden dit belangrijker dan gemiddeld en deelnemers uit IJmuiden-Noord en Zee- en Duinwijk vinden dit minder belangrijk dan gemiddeld). Deelnemers onder de 45 jaar vinden het belangrijker dat het de samenleving niet te veel geld kost. Ouderen vinden het dan weer belangrijker dat inwoners kunnen meepraten en meebeslissen en dat woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen. Deelnemers met een huurwoning vinden het belangrijker dan gemiddeld dat het de samenleving en de bewoners zelf niet te veel geld kost, dat woningen warm en comfortabel blijven, dat bewoners zo weinig mogelijk overlast hebben van werkzaamheden en dat woningen in de zomer koel kunnen blijven. Deelnemers met een koopappartement vinden het belangrijker dan gemiddeld dat er een zo duurzaam mogelijke oplossing komt, dat inwoners moeten kunnen meepraten en meebeslissen, dat woningen warm en comfortabel blijven en dat woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen. Deelnemers met een koophuis vinden het belangrijker dan gemiddeld dat woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen.

Een substantieel deel wil niet aardgasvrij wonen.

Bij de vraag wat deelnemers belangrijk vinden als we overstappen naar wonen zonder aardgas, vindt 19% niets belangrijk, omdat ze niet aardgasvrij willen wonen. En bij de vraag wat deelnemers nodig hebben om de overstap naar een aardgasvrije woning te maken geeft 27% aan dat ze hun woning niet aardgasvrij willen maken. Ook in diverse open antwoorden geven deelnemers aan niet aardgasvrij te willen gaan wonen. Dit heeft diverse oorzaken. Sommige deelnemers zijn op leeftijd of hebben verhuisplannen en willen daarom geen veranderingen aan hun woning doen. Anderen vinden aardgas prima en/of geloven niet in klimaatverandering. Ook willen deelnemers liever andere energiebronnen zoals waterstof of kernenergie. Sommigen benadrukken dat het belangrijk is dat er keuze is tussen meerdere energiebronnen, zodat ze niet afhankelijk zijn van één bron.

Meeste deelnemers hebben informatie of subsidies/leningen nodig voor overstap.

Bij de vraag wat deelnemers nodig hebben om de overstap te maken naar aardgasvrij wonen, geven de meeste deelnemers (47%) aan informatie en advies nodig te hebben over aardgasvrij

wonen voor hun woning. 38% heeft subsidies of leningen nodig. Bij de resultaten per wijk verschilt de behoefte vooral over informatie en advies over aardgasvrij wonen (gemiddeld meer behoefte in Santpoort-Noord en -Zuid en minder in Velsen-Noord en de wijken van IJmuiden), over subsidies en leningen (gemiddeld meer behoefte in IJmuiden-Noord, Santpoort-Noord en Velsen-Noord en minder in Zee- en Duinwijk en Santpoort-Zuid) en over hulp bij het organiseren, zodat deelnemers samen met mensen uit hun straat of buurt plannen kunnen maken (gemiddeld meer behoefte in Santpoort-Zuid en Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder en minder in IJmuiden-Noord, -West en Zee- en Duinwijk). Deelnemers onder de 45 jaar hebben minder vaak informatie en advies nodig over aardgasvrij wonen. Deelnemers van 65 jaar en ouder hebben minder vaak subsidies of leningen nodig voor het aardgasvrij maken van hun woning. Deelnemers met een huurwoning hebben vaker informatie en advies in het algemeen of specifiek voor hun woning nodig. Deelnemers met een koopappartement hebben vaker hulp nodig bij het organiseren, zodat ze samen met mensen uit de buurt plannen kunnen maken.

Vijf op de tien deelnemers willen op de hoogte blijven van acties en plannen van de gemeente. Twee op de tien wil niet betrokken worden.

We vroegen deelnemers of ze samen met gemeente Velsen willen werken aan aardgasvrij wonen. 55% wil op de hoogte blijven van acties en plannen. 21% wil niet betrokken worden. 19% wil dat de gemeente met hen meedenkt. 18% wil meedenken met de gemeente. 11% wat de plannen van de verhuurder af. 5% maakt hun woning liever zelf aardgasvrij, zonder contact met de gemeente en 7% wil iets anders. Deelnemers met een huurwoning wachten begrijpelijkerwijs vaker de plannen van hun verhuurder af. Bij de verschillen per wijk valt vooral op dat deelnemers uit Velsen-Noord en Zee- en Duinwijk vaker niet betrokken willen worden.

De meeste deelnemers willen het liefst op de hoogte blijven over aardgasvrij wonen via e-mail.

61% wil het liefst op de hoogte blijven via e-mail, 36% via de Jutter/Hofgeest, 30% via een brief per post, 27% via de berichtenbox van MijnOverheid, 23% via de nieuwsbrief ‘Duurzaam Velsen’. In alle wijken is het percentage dat het liefst op de hoogte gehouden wil worden via e-mail het grootste. Alle leeftijdsgroepen blijven ook het liefst op de hoogte via e-mail. Jongere deelnemers willen vaker dan gemiddeld op de hoogte blijven via een brief per post. Ouderen willen vaker dan gemiddeld op de hoogte blijven via de Jutter/Hofgeest.

Aanbevelingen

De uitkomsten van dit onderzoek tonen hoe ruim duizend Velsenaren staan tegenover aardgasvrij wonen en welke zorgen of bezwaren er daarbij hebben. Daarmee levert dit onderzoek belangrijke inzichten voor het warmteprogramma. Aanbevolen wordt om bij het warmteprogramma in elk geval rekening te houden met de gebleken verschillen tussen wijken, leeftijdsgroepen en woonsituatie. Hoewel de meningen van inwoners een belangrijk uitgangspunt zijn bij de transitie naar aardgasvrij wonen, worden de uiteindelijke keuzes voor oplossingen mede bepaald door woningkenmerken, technische haalbaarheid, kosten en gebiedsspecifieke omstandigheden.

Dank aan het burgerpanel

Het burgerpanel is van grote waarde voor de gemeente Velsen. Het grote aantal inwoners dat steeds weer aan onderzoek meedoet geeft belangrijke informatie over wat Velsenaren vinden. Op deze plek willen we de deelnemers daarom danken voor de tijd en moeite die zij deden om de vragenlijst in te vullen.

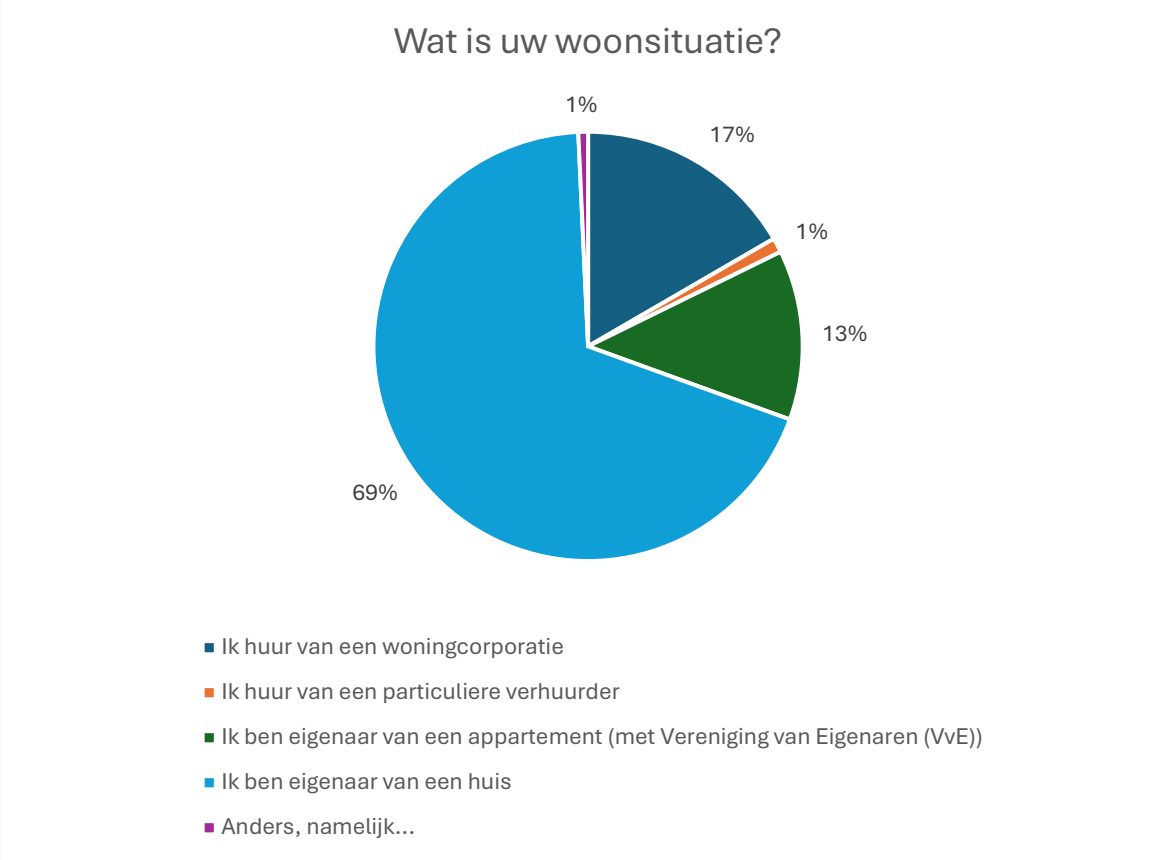
Resultaten

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de vragen uit de vragenlijst.

Ruim acht op de tien respondenten heeft een koopwoning

Als eerste vroegen we respondenten naar hun woonsituatie. 69% is eigenaar van een huis, 13% is eigenaar van een appartement, 17% huurt van een woningcorporatie en 1% huurt van een particuliere verhuurder (figuur 2). 1% woont op een andere manier. Zij zijn bijvoorbeeld inwonend, wonen antikraak, zijn dakloos of huren van een stichting of gemeente Velsen.

Figuur 2

De deelnemers uit de wijken van IJmuiden en Velsen-Noord wonen relatief vaker in een huurwoning (zie tabel 1), zoals ook te verwachten is als we kijken naar de verdeling van huur- en koopwoningen.

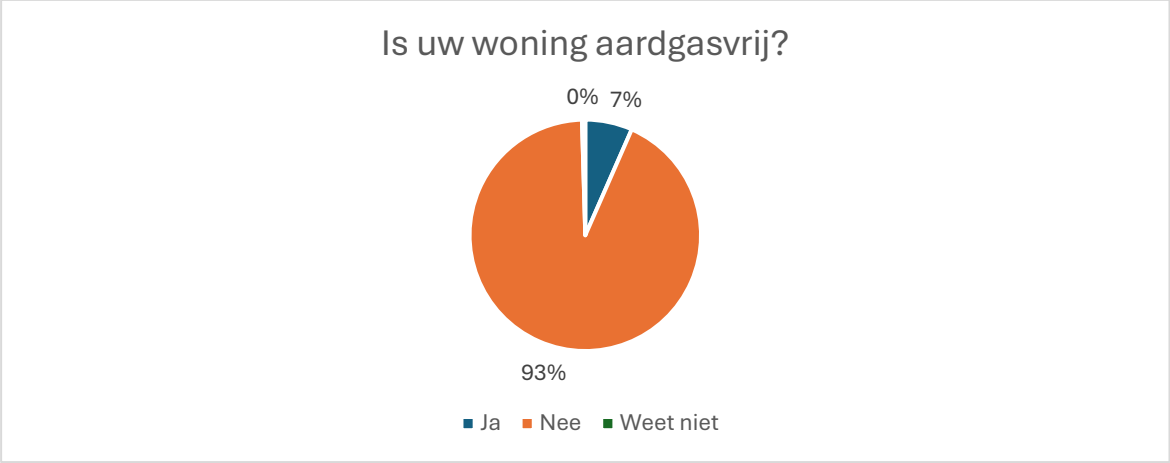
Tabel 1: Wat is uw woonsituatie? Resultaten per wijk

	Ik huur van een woning-corporatie	Ik huur van een particuliere verhuurder	Ik ben eigenaar van een appartement (met Vereniging van Eigenaren (VvE))	Ik ben eigenaar van een huis	Anders, namelijk...	*Aantal*
IJmuiden-Noord	19%	1%	13%	67%	1%	*117*
IJmuiden-Zuid	**23%**	3%	15%	58%	3%	*80*
IJmuiden-West	**30%**	2%	11%	57%	0%	*61*
Zee- en Duinwijk	**35%**	0%	**27%**	**37%**	1%	*140*
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaardammer-polder	3%	1%	8%	**88%**	1%	*145*
Santpoort-Noord	8%	1%	9%	**81%**	1%	*168*
Santpoort-Zuid	16%	0%	5%	**79%**	0%	*61*
Velsen-Noord	22%	2%	11%	**63%**	2%	*54*
Velserbroek	13%	1%	12%	73%	0%	*268*
Totaal	***17%***	***1%***	***13%***	***69%***	***1%***	***1094***

7% van de deelnemers woont op dit moment in een aardgasvrije woning

7% van de respondenten geeft aan dat hun woning aardgasvrij is. 93% geeft aan dat hun woning niet aardgasvrij is (figuur 3).

Figuur 3

In Zee- en Duinwijk geeft 20% van de respondenten aan dat hun woning aardgasvrij is (tabel 2). In de andere wijken varieert het percentage tussen de 2%-6%. In Zee- en Duinwijk is een warmtenet aanwezig, wat een verklaring kan zijn voor dit afwijkende percentage. We zien ook verschillen bij woningtypen. 10% van de deelnemers met een huurwoning of koopappartement geeft aan dat hun woning aardgasvrij is tegenover 5% met een koophuis. Het is goed om hierbij op te merken dat er vanaf 2018 de Wet voortgang energietransitie is. Hierin staat dat nieuwbouw aardgasvrij moet zijn.

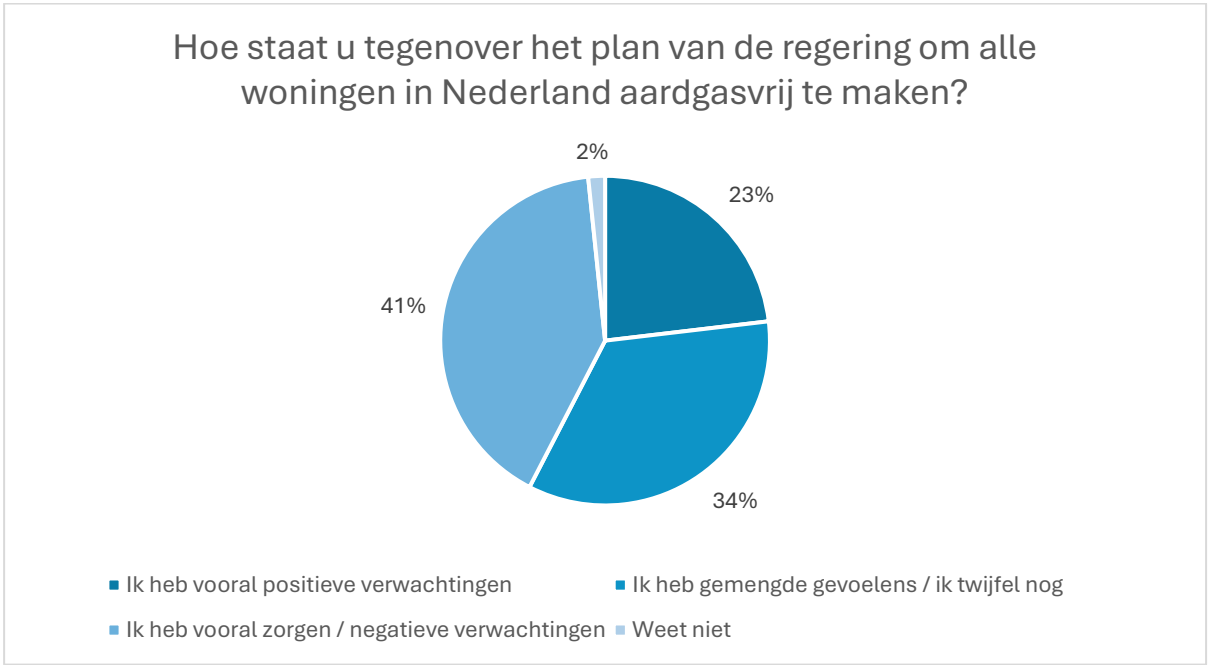
Tabel 2: Is uw woning aardgasvrij? Resultaten per wijk

	Ja	Nee	Weet niet	*Aantal*
IJmuiden-Noord	5%	94%	1%	*117*
IJmuiden-Zuid	5%	95%	0%	*80*
IJmuiden-West	5%	95%	0%	*61*
Zee- en Duinwijk	**20%**	**78%**	2%	*140*
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder	6%	94%	1%	*145*
Santpoort-Noord	2%	98%	0%	*168*
Santpoort-Zuid	5%	95%	0%	*61*
Velsen-Noord	4%	96%	0%	*54*
Velserbroek	5%	95%	0%	*268*
Totaal	***7%***	***93%***	***0%***	***1094***

Deelnemers staan gemengd tegenover aardgasvrij wonen

De deelnemers staan gemengd tegenover het plan van de regering om alle woningen aardgasvrij te maken. 23% heeft vooral positieve verwachtingen. 34% heeft gemengde gevoelens. 41% heeft vooral zorgen of negatieve verwachtingen. En 2% weet het niet (figuur 4).

Figuur 4

Als we kijken naar de verschillen tussen de wijken, valt vooral op dat deelnemers uit Santpoort-Zuid positiever zijn en deelnemers uit Velsen-Noord zich meer zorgen maken (tabel 3). In Santpoort-Zuid heeft 33% vooral positieve verwachtingen (gemiddeld 23%). In Velsen-Noord heeft 57% zorgen of negatieve verwachtingen (gemiddeld 41%).

Tabel 3: Hoe staat u tegenover het plan van de regering om alle woningen in Nederland aardgasvrij te maken? Resultaten per wijk

	Ik heb vooral positieve verwachtingen	Ik heb gemengde gevoelens / ik twijfel nog	Ik heb vooral zorgen / negatieve verwachtingen	Weet niet	*Aantal*
IJmuiden-Noord	20%	35%	44%	2%	*117*
IJmuiden-Zuid	23%	36%	40%	1%	*80*
IJmuiden-West	18%	33%	44%	5%	*61*
Zee- en Duinwijk	25%	34%	39%	1%	*140*
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder	23%	34%	42%	1%	*145*
Santpoort-Noord	26%	36%	**36%**	2%	*168*
Santpoort-Zuid	**33%**	34%	**30%**	3%	*61*
Velsen-Noord	**17%**	**26%**	**57%**	0%	*54*
Velserbroek	23%	35%	41%	1%	*268*
Totaal	***23%***	***34%***	***41%***	***2%***	***1094***

Als we kijken naar de verschillen per woonsituatie valt op dat deelnemers die wonen in een huurwoning vaker positieve verwachtingen hebben (30% tegenover 23% gemiddeld) en minder zorgen of negatieve verwachtingen hebben (36% tegenover 41% gemiddeld).

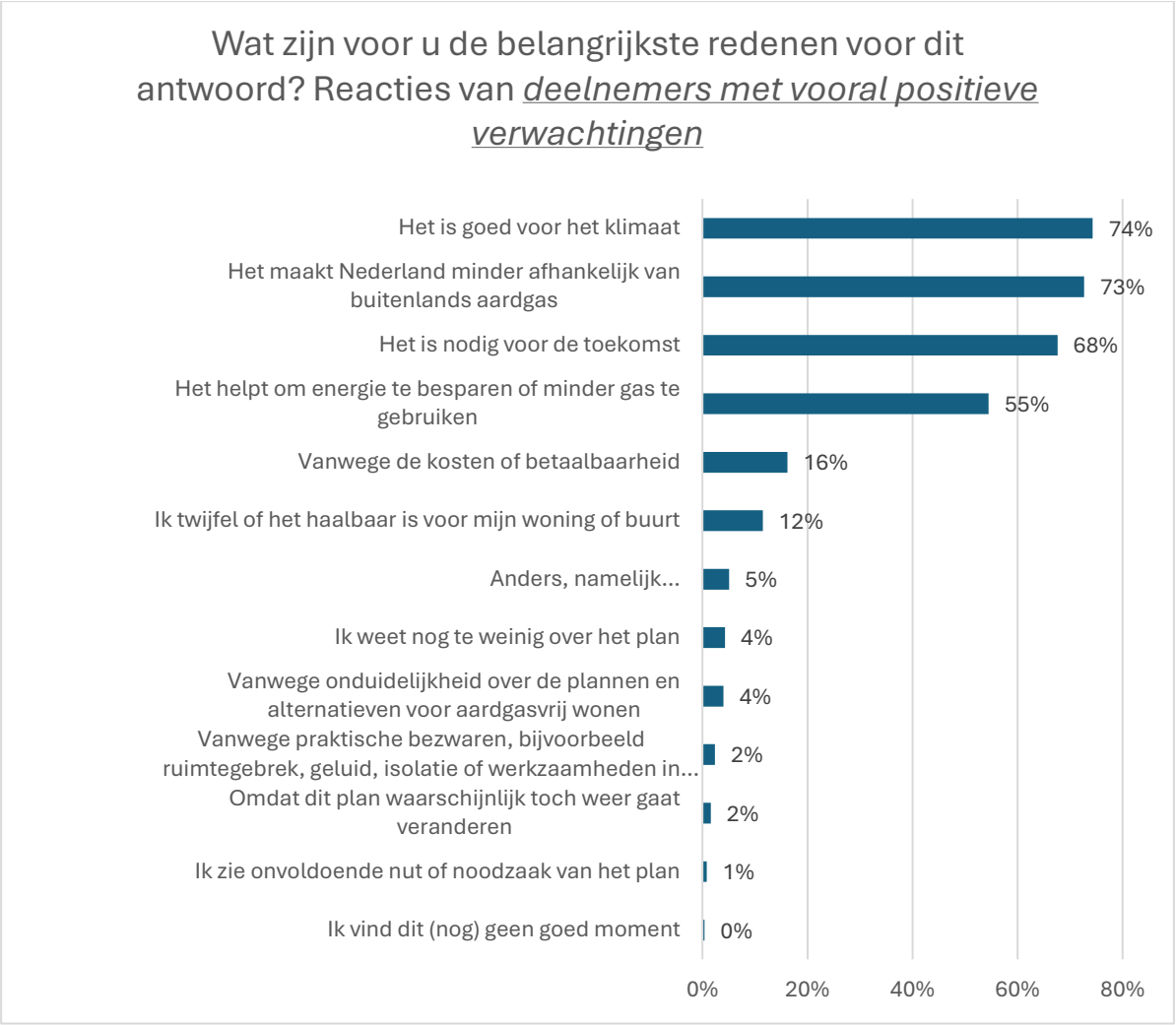
Deelnemers met gemengde of negatieve gevoelens hebben dat vooral vanwege de kosten, de onduidelijkheid en de haalbaarheid

We hebben deelnemers vervolgens gevraagd wat de belangrijkste redenen zijn voor dit antwoord. De mensen die vooral positieve verwachtingen hebben, geven dit antwoord vooral omdat het goed is voor het klimaat (74%), omdat het Nederland minder afhankelijk maakt van buitenlands aardgas (73%), omdat het nodig is voor de toekomst (68%) of omdat het energie helpt te besparen (55%) (zie figuur 5).

De mensen die gemengde gevoelens hebben of twijfelen, geven dit antwoord vooral vanwege de kosten of betaalbaarheid (52%), vanwege onduidelijkheid over de plannen en alternatieven voor aardgasvrij wonen (44%), vanwege de haalbaarheid voor de woning of buurt (43%) of vanwege praktische bezwaren (37%) (zie figuur 6).

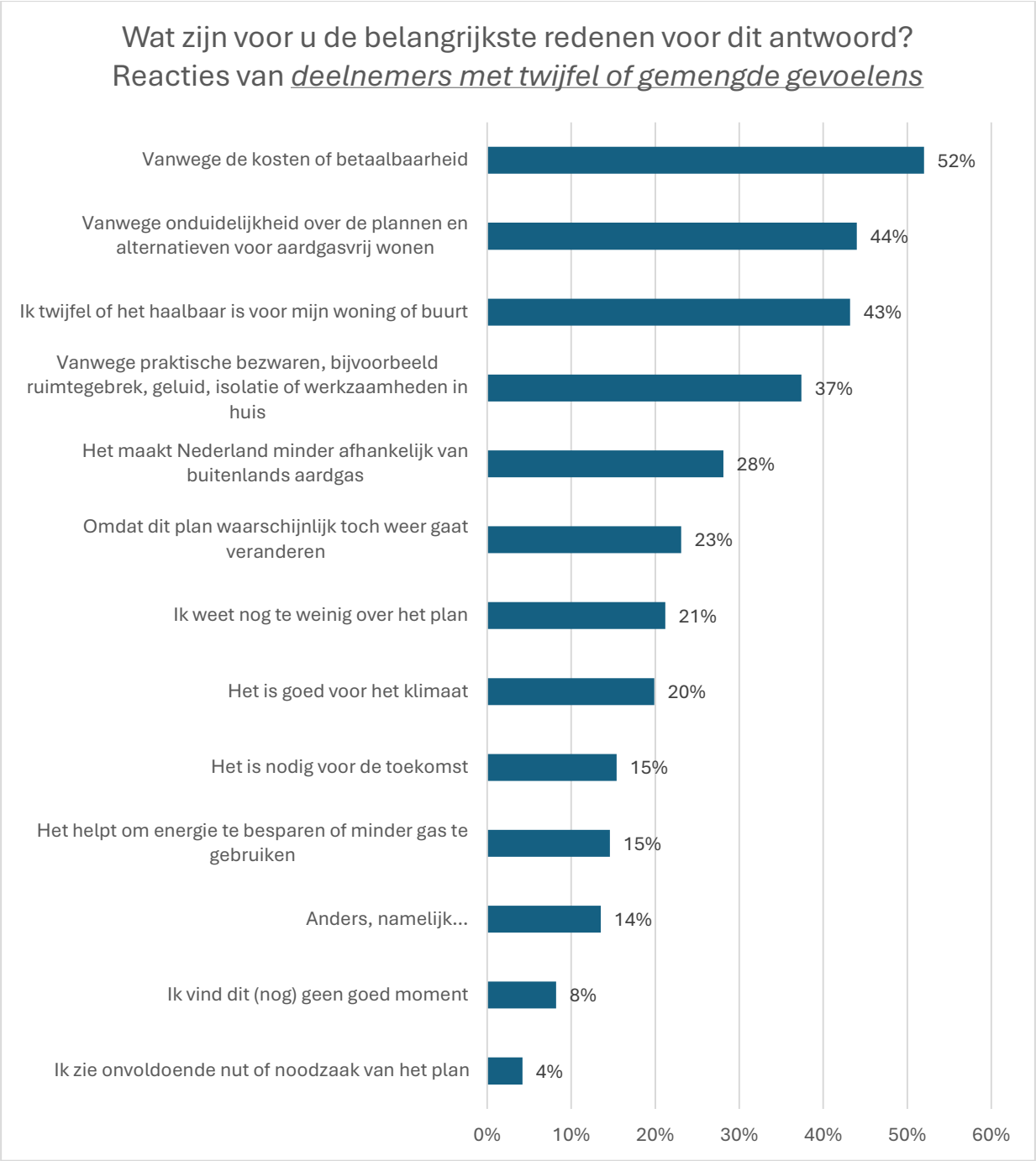
De mensen die zorgen of negatieve verwachtingen hebben, geven dit antwoord vooral vanwege de kosten of betaalbaarheid (58%), de haalbaarheid voor de woning of buurt (46%), vanwege onduidelijkheid over de plannen en alternatieven voor aardgasvrij wonen (46%), vanwege praktische bezwaren (42%) of omdat ze onvoldoende nut of noodzaak van het plan zien (37%) (zie figuur 7).

Figuur 5

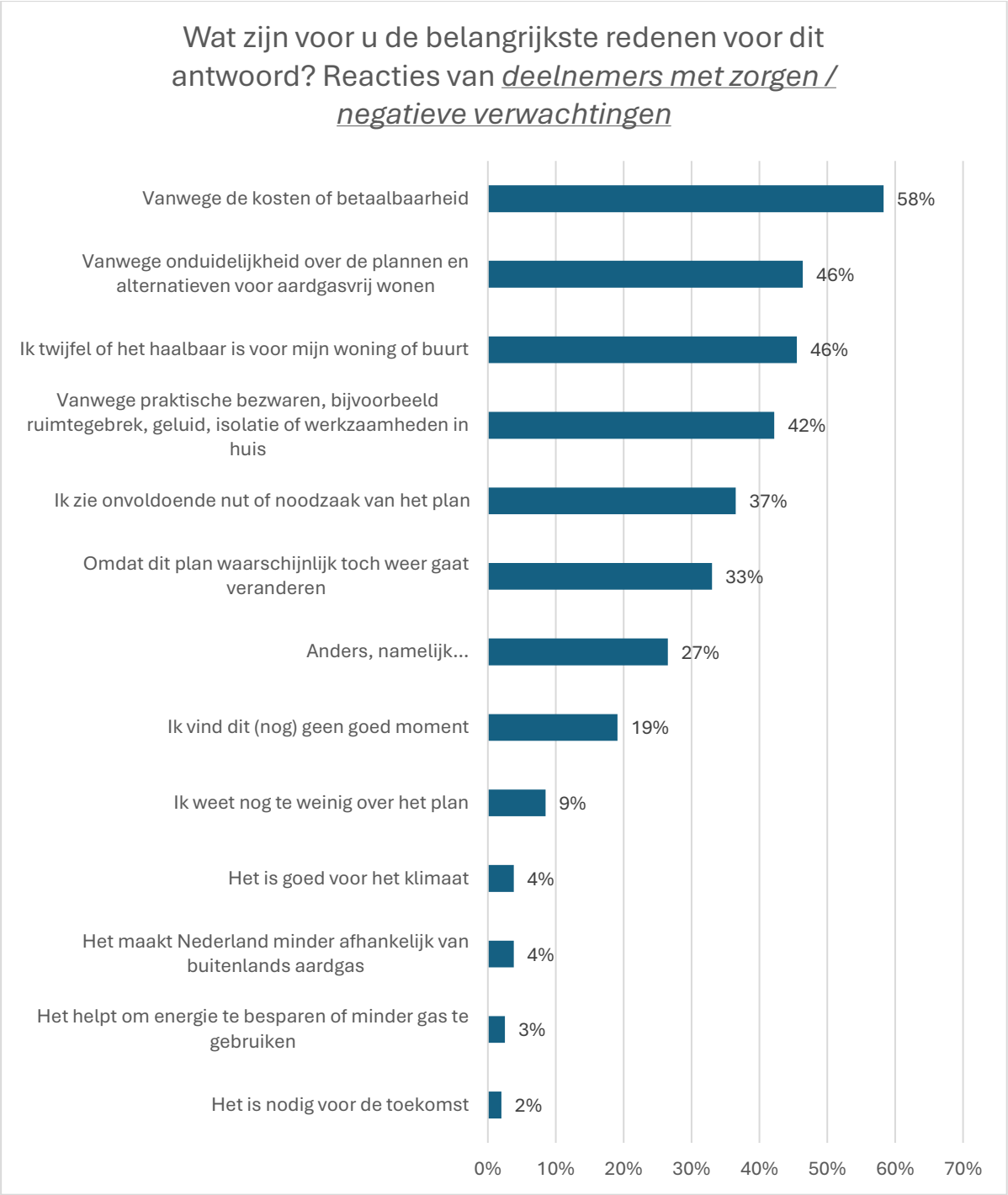

Van de deelnemers met zorgen of negatieve verwachtingen geeft 27% een andere reden. Deze groep wil onder andere niet volledig afhankelijk worden van één energiebron (elektriciteit), terwijl het stroomnet nu al “overbelast” en “vol” is. Veel mensen verwachten dat aardgasvrij daardoor onhaalbaar, risicovol en heel duur wordt, zeker in oudere of monumentale woningen die “niet geschikt” zijn of alleen met grote investeringen kunnen worden aangepast. Daarnaast gelooft niet iedereen in klimaatverandering en is er wantrouwen richting overheid (“onbetrouwbaar”) en beleid (“veranderende regels”).

Figuur 6

Wat zijn voor u de belangrijkste redenen voor dit antwoord?
Reacties van deelnemers met twijfel of gemengde gevoelens
Vanwege de kosten of betaalbaarheid
52%
Vanwege onduidelijkheid over de plannen en alternatieven voor aardgasvrij wonen
44%
Ik twijfel of het haalbaar is voor mijn woning of buurt
43%
Vanwege praktische bezwaren, bijvoorbeeld ruimtegebrek, geluid, isolatie of werkzaamheden in huis
37%
Het maakt Nederland minder afhankelijk van buitenlands aardgas
28%
Omdat dit plan waarschijnlijk toch weer gaat veranderen
23%
Ik weet nog te weinig over het plan
21%
Het is goed voor het klimaat
20%
Het is nodig voor de toekomst
15%
Het helpt om energie te besparen of minder gas te gebruiken
15%
Anders, namelijk...
14%
Ik vind dit (nog) geen goed moment
8%
Ik zie onvoldoende nut of noodzaak van het plan
4%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%

Figuur 7

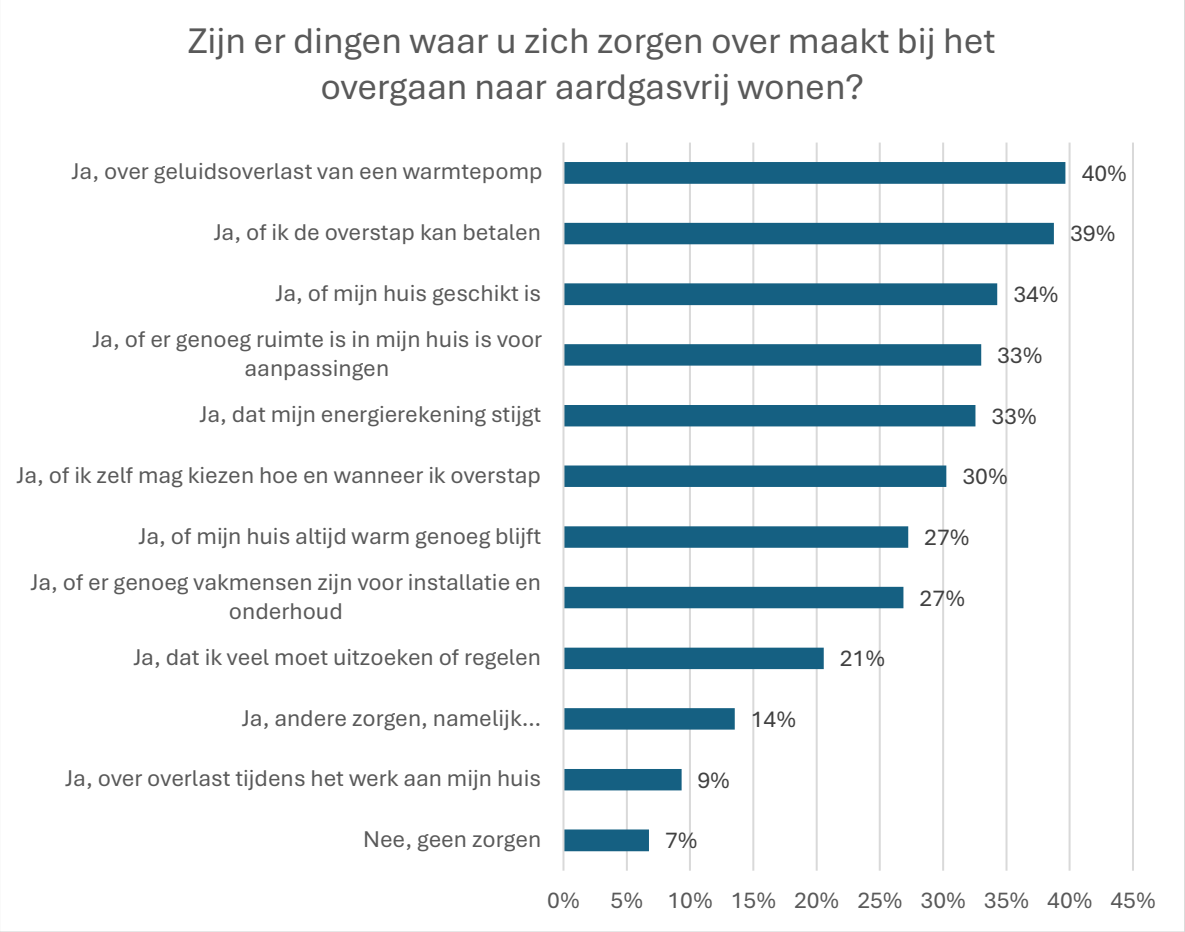

7% heeft geen zorgen. Meeste zorgen over geluidsoverlast, kosten en over geschiktheid van en ruimte in woning.

We vroegen deelnemers die nog niet aardgasvrij wonen waar ze zich zorgen over maken bij het overgaan naar aardgasvrij wonen. 7% van de respondenten maakt zich geen zorgen bij het overgaan naar aardgasvrij wonen. De rest heeft wel zorgen. De meeste respondenten maken zich zorgen over de geluidsoverlast van een warmtepomp (40%) en of ze de overstap kunnen

betalen (39%). Daarna volgen zorgen over of de woning geschikt is (34%), of er genoeg ruimte is in de woning (33%), over de stijging van de energierekening (33%), over of ze zelf mogen kiezen hoe en wanneer ze overstappen (30%), over of hun woning altijd warm genoeg blijft (27%), of er genoeg vakmensen zijn voor de installatie en onderhoud (27%) en over dat mensen veel moeten uitzoeken of regelen (21%). 9% maakt zich zorgen over overlast tijdens het werk aan hun woning (figuur 8).

14% heeft andere zorgen. De grootste zorg is dat het elektriciteitsnet dit niet aankan. Mensen zijn bang voor overbelasting, storingen en willen niet afhankelijk worden van één energiebron. Ook de kosten zijn een probleem. Van de apparatuur, maar ook voor het geschikt maken van de woning en de energierekening. Veel woningen zijn nog niet geschikt voor elektrisch verwarmen. Bewoners hebben daarnaast weinig vertrouwen in de overheid en in de woningcorporatie. Ze vinden dat regels vaak veranderen en dat er weinig duidelijkheid is over wat er gaat gebeuren. Ook zijn er zorgen over koken op elektra. Sommige mensen willen niet van het gas af of vinden het onzin en willen niet dat de overheid voor hen bepaald dat ze van het gas af moeten.

Figuur 8

Kijken we naar de verschillende wijken ten opzichte van Velsen gemiddeld (zie tabel 4) dan zien we het volgende:

- Deelnemers uit IJmuiden-Noord maken zich vooral meer zorgen over of ze de overstap kunnen betalen, of hun huis geschikt is en of er genoeg ruimte in huis is.

- Deelnemers uit IJmuiden-Zuid maken zich meer zorgen over of ze de overstap kunnen betalen, of hun huis geschikt is, over dat de energierekening stijgt, over of hun huis warm blijft, of er genoeg vakmensen zijn en over overlast tijdens werkzaamheden.
- Deelnemers uit IJmuiden-West maken zich vooral meer zorgen over of ze overstap kunnen betalen en dat hun energierekening stijgt.
- Deelnemers uit Zee- en Duinwijk maken zich gemiddeld minder zorgen.
- Deelnemers uit Driehuis, Velsen-Zuid en Spaarndammerpolder maken zich meer zorgen over of hun huis geschikt is.
- Deelnemers uit Santpoort-Noord maken zich meer zorgen over of hun huis geschikt is.
- Deelnemers uit Santpoort-Zuid hebben veelal minder zorgen dan gemiddeld. Enige punt waarop ze meer zorgen hebben is dat ze veel moeten uitzoeken of regelen.
- Deelnemers uit Velsen-Noord hebben meer zorgen dan gemiddeld over dat hun energierekening stijgt en over de geluidsoverlast van een warmtepomp.
- Deelnemers uit Velserbroek hebben gemiddeld meer zorgen over of ze de overstap kunnen betalen en over of er genoeg vakmensen zijn.

Er zijn ook verschillen bij de verschillende woonsituaties.

- Deelnemers met een huurwoning hebben vaker geen zorgen (13% tegenover 7% gemiddeld) en ze hebben meer zorgen over dat hun energierekening stijgt (42% tegenover 33% gemiddeld).
- Deelnemers met een koopappartement maken zich vaker zorgen over of hun woning geschikt is (50% tegenover 34% gemiddeld). Ze hebben meer zorgen over of er genoeg ruimte is in hun woning voor aanpassingen (49% tegenover 33% gemiddeld).

We vroegen mensen vervolgens of ze hun antwoord toe wilden lichten. Veel deelnemers maken zich zorgen over de hoge kosten van het aardgasvrij maken van woningen. Zij noemen vaak dat warmtepompen, isolatie en aanpassingen duur zijn, terwijl subsidies onzeker of veranderlijk lijken. Sommigen twijfelen of zij de investeringen ooit terugverdienen - zeker mensen op leeftijd, inwoners met een laag inkomen of bewoners van oudere huizen. Ook klinkt breed dat bestaande woningen, vooral vooroorlogse of slecht geïsoleerde huizen en appartementen, technisch moeilijk of ingrijpend aan te passen zijn. Verder vrezen veel mensen dat er ruimtegebrek is voor warmtepompen en dat geluidsoverlast ontstaat. Ook wordt vaak genoemd dat warmtepompen mogelijk onvoldoende warmte leveren in oudere of slecht geïsoleerde woningen.

Daarnaast geven veel deelnemers aan dat zij weinig vertrouwen hebben in de overheid, mede doordat eerdere regelingen (zoals salderen en elektrisch rijden) zijn aangepast. Ook zijn er veel zorgen over de betrouwbaarheid en capaciteit van het elektriciteitsnet, dat nu al overbelast is. Mensen vinden het riskant om afhankelijk te worden van één energiebron en hebben angst voor storingen of hoge toekomstige stroomprijzen. Sommigen willen liever een hybride warmtepomp of vinden dat er gekeken moet worden naar alternatieven, zoals waterstof of kernenergie. Ook wordt regelmatig genoemd dat er nog te weinig vakmensen, onduidelijke plannen en onzekere toekomstperspectieven zijn, waardoor veel bewoners het gevoel hebben dat de overgang ingewikkeld, onduidelijk en bovenal onzeker is. Daarnaast wil een substantieel deel helemaal niet aardgasvrij wonen om verschillende redenen. Sommigen vinden aardgas prima of noemen het “een schone brandstof”. Sommigen vinden dat aardgasvrij “door de strot geduwd” wordt. En anderen vinden klimaatverandering een hoax.

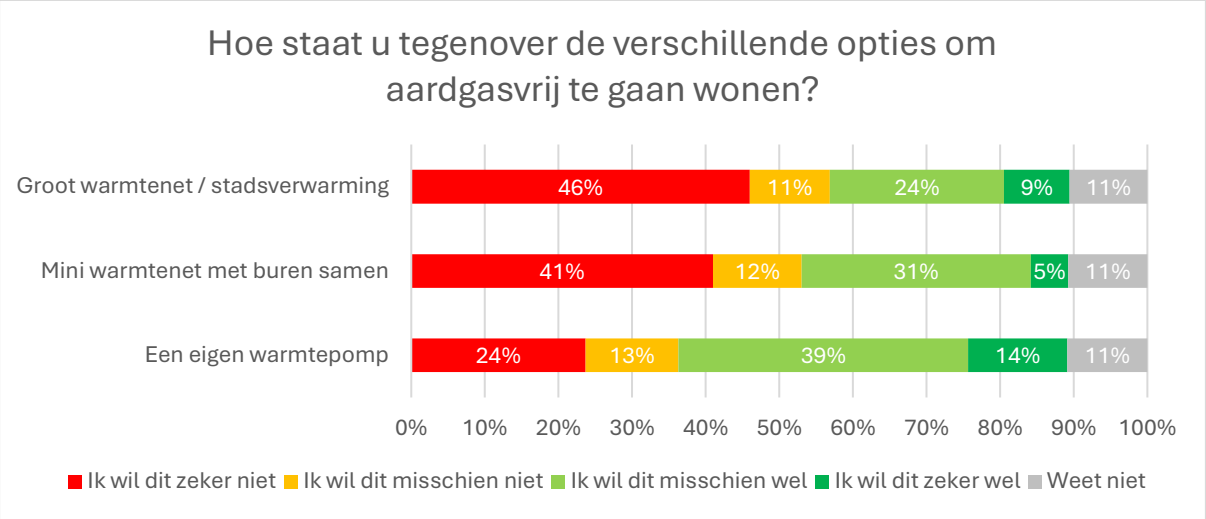
Tabel 4: Zijn er dingen waar u zich zorgen over maakt bij het overgaan naar aardgasvrij wonen? Resultaten per wijk

	Nee, geen zorgen	Ja, of mijn huis ge-schikt is	Ja, of ik de overstap kan betalen	Ja, dat mijn energierek ening stijgt	Ja, of ik zelf mag kiezen hoe en wanneer ik overstap	Ja, of er genoeg ruimte is in mijn huis is voor aanpassingen	Ja, over overlast tijdens het werk aan mijn huis	Ja, over geluidsoverlas t van een warmtepomp	Ja, of mijn huis altijd warm genoeg blijft	Ja, dat ik veel moet uitzoeken of regelen	Ja, of er genoeg vakmensen zijn voor installatie en onderhoud	Ja, andere zorgen, namelijk ...
IJmuid en-Noord	8%	**40%**	**46%**	32%	26%	**40%**	13%	39%	25%	22%	22%	10%
IJmuid en-Zuid	10%	**43%**	**45%**	**40%**	31%	33%	**16%**	40%	**33%**	21%	**33%**	13%
IJmuid en-West	5%	**28%**	**51%**	**41%**	34%	36%	11%	36%	25%	23%	28%	11%
Zee- en Duin-wijk	4%	**26%**	**30%**	34%	**24%**	**26%**	9%	**34%**	**21%**	**11%**	**19%**	15%
Driehu is, Velsen -Zuid, Spaarn dam-merpol der	6%	**39%**	**30%**	28%	28%	31%	5%	39%	31%	22%	28%	15%
Sant-poort-Noord	8%	**41%**	34%	30%	33%	38%	5%	40%	24%	20%	25%	14%
Sant-poort-Zuid	**13%**	30%	**31%**	**21%**	31%	**21%**	8%	**31%**	23%	**26%**	**16%**	15%
Velsen -Noord	6%	31%	43%	**43%**	30%	31%	9%	**46%**	28%	**15%**	26%	**20%**
Velser broek	6%	30%	**44%**	32%	34%	34%	11%	44%	31%	24%	**35%**	12%
Totaal	**7%**	**34%**	**39%**	**33%**	**30%**	**33%**	**9%**	**40%**	**27%**	**21%**	**27%**	**14%**

Deelnemers zijn het meest positief over een eigen warmtepomp

We vroegen deelnemers die nog niet aardgasvrij wonen (n=1022) vervolgens hoe ze staan tegenover verschillende opties om aardgasvrij te gaan wonen. Daarvoor kregen de deelnemers eerst uitleg over een warmtepomp en een (mini) warmtenet. Het merendeel van de deelnemers wil zeker niet of misschien niet aangesloten worden op een groot warmtenet (57%) of een mini warmtenet (53%). 33% respectievelijk 36% wil dit misschien wel of zeker wel en 11% weet het niet. Over een warmtepomp lijken de deelnemers positiever te staan. 53% wil dat zeker wel of misschien wel. 36% wil dit zeker niet of misschien niet en 11% weet het niet (figuur 9).

Figuur 9

Als we kijken naar de verschillen tussen wijken, dan zien we dat inwoners van de wijken in IJmuiden negatiever staan ten opzichte van een warmtepomp dan gemiddeld (tabel 5). De inwoners van Santpoort-Noord en -Zuid staan positiever dan gemiddeld tegenover een warmtepomp (tabel 5). In tabellen 6 en 7 is te zien dat de percentages hoe deelnemers tegen een (mini) warmtenet aankijken verschillen, maar dat in geen enkele wijk het percentage dat het misschien wel of zeker wel wil, boven de 50% uitkomt.

Tabel 5: Hoe staat u tegenover een eigen warmtepomp? Resultaten per wijk

	Ik wil dit zeker niet	Ik wil dit misschien niet	Ik wil dit misschien wel	Ik wil dit zeker wel	Weet niet	*Aantal*
IJmuiden-Noord	**29%**	13%	36%	14%	9%	*111*
IJmuiden-Zuid	**29%**	14%	**32%**	16%	9%	*76*
IJmuiden-West	21%	**19%**	40%	**9%**	12%	*58*
Zee- en Duinwijk	**29%**	13%	**34%**	10%	15%	*112*
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder	20%	13%	39%	15%	13%	*137*
Santpoort-Noord	22%	9%	**45%**	16%	9%	*164*
Santpoort-Zuid	**16%**	10%	**55%**	16%	**3%**	*58*
Velsen-Noord	21%	**19%**	**31%**	15%	13%	*52*
Velserbroek	24%	12%	40%	12%	11%	*254*
Totaal	***24%***	***13%***	***39%***	***14%***	***11%***	***1022***

Als we kijken naar de verschillen per woonsituatie valt op dat deelnemers met een koopappartement vaker zeker geen warmtepomp willen (36% wil dit zeker niet, tegenover 24% gemiddeld). Deelnemers met een koophuis willen vaker een warmtepomp (44% wil dit misschien wel, tegenover 39% gemiddeld).

Tabel 6: Hoe staat u tegenover een mini warmtenet met buren samen? Uitgesplitst naar wijk

	Ik wil dit zeker niet	Ik wil dit misschien niet	Ik wil dit misschien wel	Ik wil dit zeker wel	Weet niet	*Aantal*
IJmuiden-Noord	43%	14%	32%	2%	9%	*111*
IJmuiden-Zuid	39%	11%	30%	**12%**	8%	*76*
IJmuiden-West	45%	14%	28%	5%	9%	*58*
Zee- en Duinwijk	**48%**	13%	**23%**	3%	13%	*112*
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder	41%	13%	27%	4%	15%	*137*
Santpoort-Noord	**33%**	15%	35%	6%	11%	*164*
Santpoort-Zuid	40%	**7%**	**38%**	3%	12%	*58*
Velsen-Noord	44%	**17%**	**17%**	6%	15%	*52*
Velserbroek	41%	9%	36%	6%	9%	*254*
Totaal	***41%***	***12%***	***31%***	***5%***	***11%***	***1022***

Als we kijken naar de verschillen per woonsituatie valt op dat deelnemers met een koopappartement positiever staan tegenover een mini warmtenet. 52% wil dit zeker wel of misschien wel (tegenover 36% gemiddeld) en 38% wil dit misschien of zeker niet (tegenover 53% gemiddeld).

Tabel 7: Hoe staat u tegenover een groot warmtenet / stadsverwarming? Uitgesplitst naar wijk

	Ik wil dit zeker niet	Ik wil dit misschien niet	Ik wil dit misschien wel	Ik wil dit zeker wel	Weet niet	*Aantal*
IJmuiden-Noord	49%	10%	23%	10%	8%	*111*
IJmuiden-Zuid	**41%**	12%	**29%**	13%	**5%**	*76*
IJmuiden-West	**55%**	9%	22%	7%	7%	*58*
Zee- en Duinwijk	48%	11%	21%	9%	12%	*112*
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder	44%	10%	22%	12%	12%	*137*
Santpoort-Noord	**37%**	12%	27%	13%	12%	*164*
Santpoort-Zuid	**40%**	12%	**33%**	**3%**	12%	*58*
Velsen-Noord	**54%**	**17%**	**10%**	**4%**	**15%**	*52*
Velserbroek	50%	10%	24%	6%	11%	*254*
Totaal	***46%***	***11%***	***24%***	***9%***	***11%***	***1022***

Als we kijken naar de verschillen per woonsituatie valt op dat deelnemers met een koopappartement minder negatief staan tegenover een groot warmtenet / stadsverwarming. 41% wil dit zeker wel of misschien wel (tegenover 33% gemiddeld) en 49% wil dit misschien of zeker niet (tegenover 57% gemiddeld).

Zes op de tien deelnemers vinden het belangrijk dat de overstap naar aardgasvrij wonen niet te veel kost. Twee op de tien deelnemers wil niet aardgasvrij wonen.

Deelnemers vinden het vooral belangrijk dat het overstappen naar wonen zonder aardgas niet te veel extra geld kost. 59% vindt dit belangrijk (figuur 10). Daarna vinden deelnemers het belangrijk dat woningen warm en comfortabel blijven (45%), inwoners kunnen meepraten en meebeslissen (39%), er een zo duurzaam mogelijke oplossing komt (29%), woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen (28%), het de samenleving niet te veel geld kost (16%), woningen in de zomer koel kunnen blijven (9%), bewoners die samen plannen maken goed geholpen worden (7%), we zo snel mogelijk stoppen met aardgas (6%) en bewoners weinig last hebben van de werkzaamheden (5%). 6% vindt iets anders belangrijk. Er is veel twijfel over de nut en noodzaak van aardgasvrij wonen (woorden als “hype”, “dwingelandij” of “idioterie” worden gebruikt). Verder zijn er zorgen over de kosten (ze kunnen het niet betalen of willen geen extra kosten). Ook vinden sommigen dat geschikte alternatieven ontbreken (warmtepompen leveren te weinig warmte in de winter, geluidsoverlast van warmtepompen, wat als er een stroomstoring is) en sommigen zien meer in alternatieve oplossingen zoals waterstof, airco’s of hybride systemen (gas en elektra). 19% geeft aan niets belangrijk te vinden, omdat ze niet aardgasvrij willen wonen.

Figuur 10

Als we naar de verschillen kijken per wijk ten opzichte van Velsen gemiddeld, dan vallen de volgende dingen op (zie tabel 8):

- Deelnemers uit IJmuiden-Noord hechten minder belang dan gemiddeld aan een zo duurzaam mogelijk oplossing en dat inwoners mee moeten kunnen praten en -beslissen. Zij vinden het belangrijker dan gemiddeld dat woningen warm en comfortabel blijven.
- Deelnemers uit IJmuiden-West vinden het belangrijker dan gemiddeld dat het de samenleving niet te veel geld kost. En zij vinden het iets minder belangrijk dan gemiddeld dat woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen, en dat woningen koel blijven in de zomer.
- Deelnemers uit Zee- en Duinwijk vinden het belangrijker dan gemiddeld dat het de samenleving en bewoners niet te veel geld kost. Zij vinden het minder belangrijk dat inwoners mee kunnen praten en -beslissen en dat woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen.
- Deelnemers uit Driehuis, Velsen-Zuid en Spaarndammerpolder vinden het iets minder belangrijk dan gemiddeld dat het bewoners niet te veel geld kost. Zij vinden het belangrijker dan gemiddeld dat er een zo duurzaam mogelijke oplossing komt en dat inwoners kunnen meepraten en meebeslissen.
- Deelnemers uit Santpoort-Zuid vinden het belangrijker dan gemiddeld dat er een zo duurzaam mogelijke oplossing komt, dat bewoners die samen plannen maken goed geholpen worden en dat woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen. Zij vinden het minder belangrijk dan gemiddeld dat het bewoners niet te veel extra geld kost en dat woningen warm en comfortabel blijven.
- Deelnemers uit Velsen-Noord vinden het belangrijker dan gemiddeld dat inwoners moeten kunnen meepraten en meebeslissen en niets, omdat ze niet aardgasvrij willen wonen. Zij vinden het minder belangrijk dan gemiddeld dat er een zo duurzaam mogelijke oplossing komt en dat woningen warm en comfortabel blijven.

We zien ook verschillen bij de leeftijdsgroepen.

- Jongere deelnemers vinden het belangrijker dat het de samenleving niet te veel geld kost. In de leeftijd jonger dan 45 jaar vindt 25% dit belangrijk, 45-54 jarigen 19% tegenover 14% bij de oudere leeftijdsgroepen.
- Ouderen vinden het dan weer belangrijker dat inwoners kunnen meepraten en meebeslissen. 30% van de deelnemers jonger dan 45 jaar vindt dit belangrijk, bij 45-54 jarigen is dit 35%, bij 55-64 jarigen 38% en bij 65 jaar en ouder 44%.
- Ook vinden ouderen het belangrijker dat woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen. 18% van de deelnemers jonger dan 45 jaar vindt dit belangrijk, 29% van de 45-54 jarigen, 28% van de 55-64 jarigen en 30% van de deelnemers van 65 jaar en ouder vinden dit belangrijk.

We zien ook verschillen bij de woonsituaties.

- Deelnemers met een huurwoning vinden het belangrijker dat het de samenleving niet te veel geld kost (24% tegenover 16% gemiddeld), dat het bewoners niet te veel extra geld kost (71% tegenover 59% gemiddeld), woningen warm en comfortabel blijven (53% tegenover 45% gemiddeld), bewoners zo weinig mogelijk overlast hebben van werkzaamheden (12% tegenover 5% gemiddeld) en woningen in de zomer koel kunnen blijven (18% tegenover 9% gemiddeld).

- Deelnemers met een koopappartement vinden het belangrijker dat er een zo duurzaam mogelijke oplossing komt (36% tegenover 29% gemiddeld), dat inwoners moeten kunnen meepraten en meebeslissen (45% tegenover 39% gemiddeld), woningen warm en comfortabel blijven (51% tegenover 45% gemiddeld) en dat woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen (33% tegenover 28% gemiddeld).
- Deelnemers met een koophuis vinden het belangrijker dat woningeigenaren een duidelijk en persoonlijk advies krijgen (34% tegenover 28% gemiddeld).

We vroegen deelnemers of ze hun antwoord toe willen lichten. Veel deelnemers benadrukken dat bij de overstap naar aardgasvrij betaalbaarheid, duidelijkheid en keuzevrijheid centraal moeten staan. Zij vinden het belangrijk dat de overgang geen hogere maandlasten veroorzaakt en dat bewoners niet worden geconfronteerd met onverwachte kosten. Sommige deelnemers geven aan dat zij alleen willen meewerken als er heldere, betrouwbare informatie wordt gegeven over bijvoorbeeld kosten, technische mogelijkheden, onderhoud en comfort. Ook wordt vaak genoemd dat iedere woning anders is en dat de overstap daarom maatwerk en eerlijk, onafhankelijk advies vereist. Sommige deelnemers wensen daarnaast inspraak: zij vinden het belangrijk dat bewoners kunnen meebeslissen, vooral omdat zij de financiële gevolgen zelf moeten dragen.

Daarnaast noemen veel deelnemers dat een nieuw systeem comfortabel, betrouwbaar en technisch haalbaar moet zijn. Zij hechten waarde aan warmte in de winter, koelte in de zomer en voldoende capaciteit van het elektriciteitsnet. Vooral geluid, ruimtegebrek en mogelijke storingen worden veel genoemd als aandachtspunten. Ook leeft er bij velen wantrouwen richting overheid en warmtenetten, mede door eerdere negatieve ervaringen en veranderend beleid. Tot slot geven sommige deelnemers aan dat alternatieven zoals waterstof, kernenergie of het behouden van een keuze tussen meerdere energiebronnen belangrijk voor hen zijn. Een kleine groep onderschrijft juist het belang van verduurzaming.

Tabel 8: Wat vindt u belangrijk als we overstappen naar wonen zonder aardgas? Resultaten per wijk

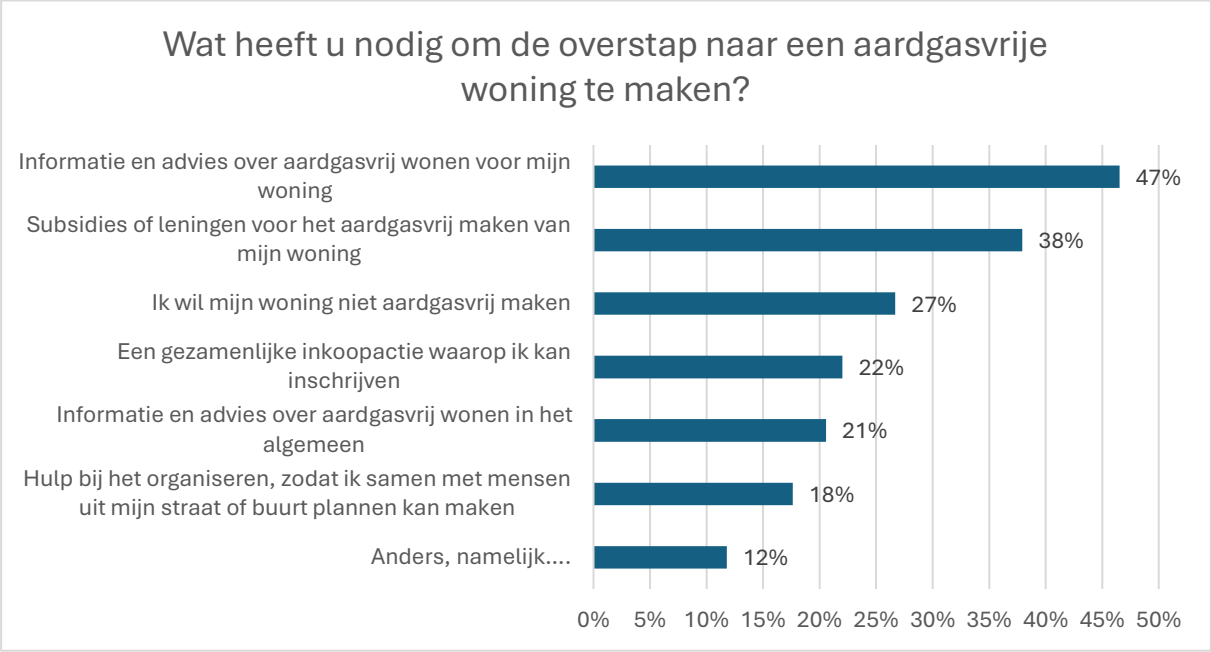
	Het mag de samen-leving niet te veel geld kosten	Het mag bewo-ners niet te veel extra geld kosten	Er moet een zo duur-zaam moge-lijke oplos-sing komen	Inwoners moeten kunnen meepraten en meebe-slissen	Woning-en moeten warm en comfor-tabel blijven	Bewoners moeten zo weinig mogelijk overlast hebben van werkzaam-heden	We moete n zo snel moge-lijk stop-pen met aard-gas	Bewo-ners die samen plan-nen maken moeten goed gehol-pen worden	Woning-eigenaren moeten een duidelijk en persoonlijk advies krijgen	Woning -en moeten in de zomer koel kunnen blijven	Niets, want ik wil niet aardgas -vrij wonen	Anders, namelijk : ...
IJmuiden-Noord	15%	62%	**19%**	**34%**	**50%**	6%	6%	8%	27%	11%	18%	7%
IJmuiden-Zuid	18%	64%	34%	39%	43%	8%	1%	9%	26%	10%	16%	9%
IJmuiden-West	**25%**	61%	28%	41%	43%	7%	7%	7%	**23%**	**3%**	23%	3%
Zee- en Duinwijk	**21%**	**68%**	26%	**33%**	45%	7%	6%	6%	**19%**	9%	19%	4%
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaardammer-polder	13%	**52%**	**37%**	**44%**	48%	5%	5%	6%	29%	9%	17%	7%
Santpoort-Noord	**11%**	60%	32%	43%	46%	5%	9%	5%	32%	10%	17%	5%
Santpoort-Zuid	15%	**46%**	**38%**	43%	**38%**	2%	5%	**13%**	**39%**	7%	18%	5%
Velsen-Noord	13%	57%	**20%**	**44%**	**37%**	6%	2%	11%	26%	6%	**31%**	4%
Velserbroek	16%	58%	29%	38%	44%	3%	6%	7%	29%	8%	20%	6%
Totaal	***16%***	***59%***	***29%***	***39%***	***45%***	***5%***	***6%***	***7%***	***28%***	***9%***	***19%***	***6%***

Meeste deelnemers behoefte aan informatie of subsidies/leningen. 27% wil hun woning niet aardgasvrij maken.

We vroegen deelnemers wat zij nodig hebben om de overstap te maken naar een aardgasvrije woning. 47% heeft informatie en advies nodig over aardgasvrij wonen voor hun woning. 38% heeft subsidies of leningen nodig. 27% wil de woning niet aardgasvrij maken. 22% wil een gezamenlijke inkoopactie waarop ze zich in kunnen schrijven. 21% wil meer informatie en advies over aardgasvrij wonen in het algemeen. 18% wil hulp bij het organiseren, zodat ze met mensen uit de straat of buurt plannen kunnen maken (figuur 11).

12% wil iets anders. Veel bewoners geven aan dat hun (vaak oudere) woning (nog) niet geschikt is of dat zij financiële ondersteuning nodig hebben. Huurders geven aan afhankelijk te zijn van verhuurders. Deelnemers missen duidelijke communicatie, inspraak en een betrouwbare planning. Daarnaast leven er zorgen over de capaciteit en betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet en zijn er twijfels over de haalbaarheid van warmtepompen. Er worden alternatieven genoemd voor het volledig afhankelijk zijn van elektra, zoals waterstof. Sommige bewoners vragen om onafhankelijk, deskundig advies, bewezen oplossingen, keuzevrijheid en een eerlijke, betaalbare aanpak. Oudere bewoners of mensen met verhuisplannen willen niet (meer) investeren of overstappen.

Figuur 11

Als we naar de verschillen kijken per wijk ten opzichte van Velsen gemiddeld, dan vallen de volgende dingen op (zie tabel 9):

- Deelnemers uit IJmuiden-Noord hebben meer dan gemiddeld behoefte aan subsidies of leningen voor het aardgasvrij maken van hun woning. Ze hebben minder dan gemiddeld behoefte aan informatie en advies en hulp bij het organiseren, zodat ze samen met mensen uit de straat of buurt plannen kunnen maken.
- Deelnemers uit IJmuiden-Zuid hebben minder dan gemiddeld informatie en advies nodig over aardgasvrij wonen voor hun woning.

- Deelnemers uit IJmuiden-West hebben meer dan gemiddeld behoefte aan informatie en advies over aardgasvrij wonen in het algemeen. Ze hebben minder dan gemiddeld behoefte aan informatie en advies over aardgasvrij wonen voor hun woning, een gezamenlijke inkoopactie waarop ze zich in kunnen schrijven en hulp bij het organiseren, zodat ze samen met mensen uit de straat of buurt plannen kunnen maken.
- Deelnemers uit Zee- en Duinwijk hebben minder dan gemiddeld behoefte aan informatie en advies over aardgasvrij wonen voor hun woning, subsidies of leningen voor het aardgasvrij maken van de woning, een gezamenlijke inkoopactie waarop ze zich in kunnen schrijven en hulp bij het organiseren, zodat ze samen met mensen uit de straat of buurt plannen kunnen maken.
- Deelnemers uit Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder hebben meer dan gemiddeld behoefte aan hulp bij het organiseren, zodat ze samen met mensen uit de straat of buurt plannen kunnen maken.
- Deelnemers uit Santpoort-Noord hebben meer dan gemiddeld behoefte aan informatie en advies over aardgasvrij wonen voor hun woning en aan subsidies of leningen voor het aardgasvrij maken van hun woning.
- Deelnemers uit Santpoort-Zuid hebben meer dan gemiddeld behoefte aan informatie en advies over aardgasvrij wonen voor hun woning, een gezamenlijke inkoopactie waar ze zich op kunnen inschrijven en hulp bij het organiseren, zodat ze samen met mensen uit de straat of buurt plannen kunnen maken. Ze hebben minder dan gemiddeld behoefte aan subsidies of leningen voor het aardgasvrij maken van hun woning. Ze willen ook minder dan gemiddeld hun woning niet aardgasvrij maken.
- Deelnemers uit Velsen-Noord hebben vaker dan gemiddeld behoefte aan subsidies of leningen voor het aardgasvrij maken van hun woning. Ze willen ook vaker dan gemiddeld hun woning niet aardgasvrij maken. Ze hebben minder dan gemiddeld behoefte aan informatie en advies over aardgasvrij wonen voor hun woning.

Tabel 9: Wat heeft u nodig om de overstap naar een aardgasvrije woning te maken? Resultaten per wijk

	Informatie en advies over aardgasvrij wonen in het algemeen	Informatie en advies over aardgasvrij wonen voor mijn woning	Subsidies of leningen voor het aardgasvrij maken van mijn woning	Een gezamenlijke inkoopactie waarop ik kan inschrijven	Hulp bij het organiseren, zodat ik samen met mensen uit mijn straat of buurt plannen kan maken	Ik wil mijn woning niet aardgasvrij maken	Anders, namelijk ...
IJmuiden-Noord	18%	**42%**	**44%**	24%	**10%**	25%	10%
IJmuiden-Zuid	21%	**39%**	38%	25%	21%	30%	**20%**
IJmuiden-West	**30%**	**41%**	41%	**11%**	**10%**	26%	11%
Zee- en Duinwijk	18%	**41%**	**28%**	**11%**	**11%**	23%	13%
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaardam-merpolder	17%	51%	34%	23%	**23%**	28%	14%
Santpoort-Noord	24%	**57%**	**43%**	25%	21%	24%	**7%**
Santpoort-Zuid	18%	**52%**	**28%**	**28%**	**25%**	**21%**	13%
Velsen-Noord	22%	**35%**	**43%**	24%	17%	**39%**	13%
Velserbroek	21%	47%	40%	24%	19%	28%	10%
Totaal	***21%***	***47%***	***38%***	***22%***	***18%***	***27%***	***12%***

We zien ook een paar verschillen als we kijken naar de verschillende leeftijdsgroepen:

- Deelnemers onder de 45 jaar hebben minder vaak informatie en advies nodig over aardgasvrij wonen. 35% geeft aan dit nodig te hebben tegenover 45%-50% in de andere leeftijdsgroepen.
- Deelnemers van 65 jaar en ouder hebben minder vaak subsidies of leningen nodig voor het aardgasvrij maken van hun woning. 32% geeft aan dit nodig te hebben tegenover 43%-46% van de jongere leeftijdsgroepen.

We zien ook verschillen bij de woonsituaties:

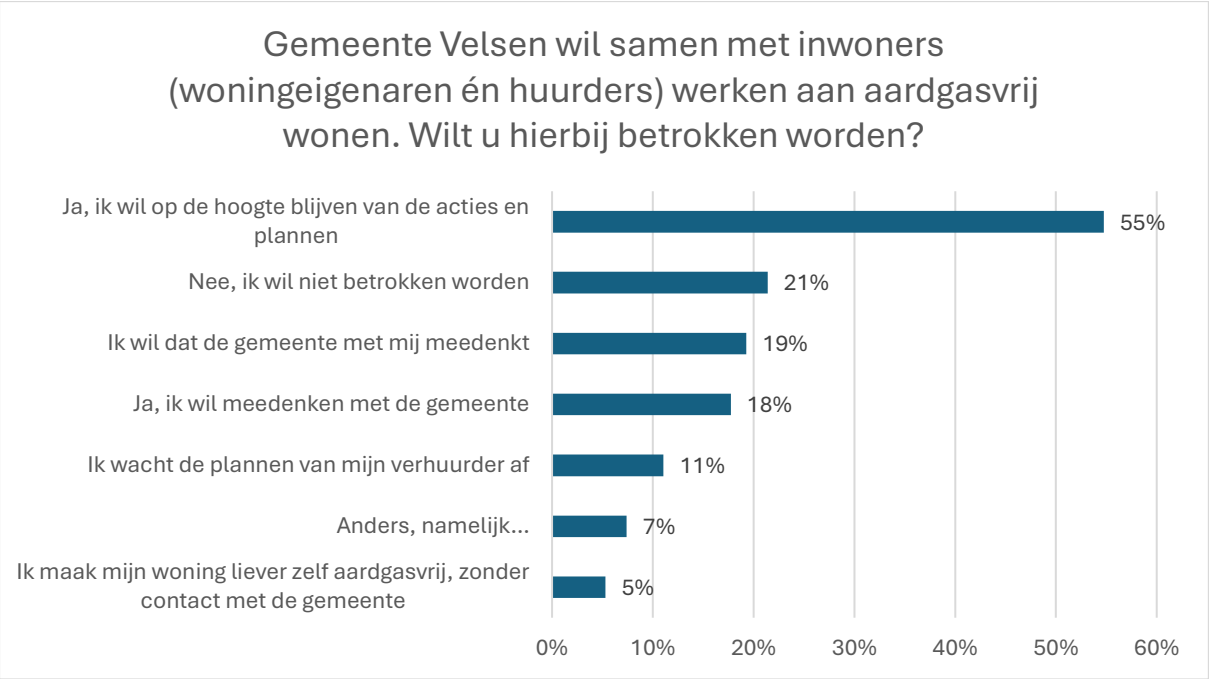
- Deelnemers met een huurwoning hebben vaker informatie en advies in het algemeen nodig (28% tegenover 21% gemiddeld), informatie en advies voor hun woning (41% tegenover 47% gemiddeld). Deelnemers met een huurwoning hebben minder vaak subsidies of leningen nodig (15% tegenover 38% gemiddeld) en ook minder vaak een gezamenlijke inkoopactie (6% tegenover 22% gemiddeld) en hulp bij het organiseren, zodat ze samen met mensen uit de buurt plannen kunnen maken (7% tegenover 18% gemiddeld)
- Deelnemers met een koopappartement hebben vaker hulp nodig bij het organiseren, zodat ze samen met mensen uit de buurt plannen kunnen maken (28% tegenover 18% gemiddeld).

Vijf op de tien deelnemers willen op de hoogte blijven van acties en plannen. Twee op de tien wil niet betrokken worden.

We vroegen deelnemers of ze samen met gemeente Velsen willen werken aan aardgasvrij wonen. 55% wil op de hoogte blijven van acties en plannen. 21% wil niet betrokken worden. 19% wil dat de gemeente met hen meedenkt. 18% wil meedenken met de gemeente. 11% wacht de plannen van de verhuurder af. 5% maakt hun woning liever zelf aardgasvrij, zonder contact met de gemeente en 7% wil iets anders (figuur 12).

De 7% deelnemers die iets anders noemen, geven veelal aan niet betrokken te willen worden bij het aardgasvrij-traject van de gemeente Velsen. Sommigen noemen het beleid ‘onzinnig’ of ‘groene waanzin’. Er is ook wantrouwen tegenover het meedenken (‘De politiek heeft waarschijnlijk al haar plan getrokken’). Anderen voelen zich afhankelijk van woningcorporaties of vinden de overstap financieel of technisch onhaalbaar. Een deel van de respondenten is al aardgasvrij of gaat verhuizen, waardoor betrokkenheid voor hen niet relevant is.

Figuur 12

Als we naar de verschillen kijken per wijk ten opzichte van Velsen gemiddeld, dan vallen de volgende dingen op (zie tabel 10):

- Deelnemers uit IJmuiden-Noord willen minder vaak dan gemiddeld niet betrokken worden en ook minder vaak dat de gemeente met hen meedenkt.
- Deelnemers uit IJmuiden-Zuid willen vaker dan gemiddeld meedenken met de gemeente.
- Deelnemers uit IJmuiden-West willen vaker dan gemiddeld hun woning zelf aardgasvrij maken, zonder contact met de gemeente. Ze wachten ook vaker dan gemiddeld de plannen van hun verhuurder af.
- Deelnemers uit Zee- en Duinwijk willen vaker niet betrokken worden, wachten vaker de plannen van hun verhuurder af en willen minder vaak op de hoogte blijven van acties en plannen.
- Deelnemers uit Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder wachten minder vaak de plannen van verhuurders af.
- Deelnemers uit Santpoort-Noord willen vaker op de hoogte blijven van de acties en plannen.
- Deelnemers uit Santpoort-Zuid willen vaker op de hoogte blijven van de acties en plannen en willen vaker dat gemeente met hen meedenkt. Ze willen minder vaak dan gemiddeld niet betrokken worden en wachten ook minder vaak de plannen van verhuurders af.
- Deelnemers uit Velsen-Noord willen vaker niet betroken worden. Ze wachten minder vaak de plannen van verhuurders af en ze willen ook minder vaak op de hoogte blijven van de acties en plannen.

Tabel 10: Gemeente Velsen wil samen met inwoners (woningeigenaren én huurders) werken aan aardgasvrij wonen. Wilt u hierbij betrokken worden? Resultaten per wijk

	Nee, ik wil niet betrokken worden	Ik wacht de plannen van mijn verhuurder af	Ik maak mijn woning liever zelf aardgasvrij, zonder contact met de gemeente	Ja, ik wil op de hoogte blijven van de acties en plannen	Ja, ik wil meedenken met de gemeente	Ik wil dat de gemeente met mij meedenkt	Anders, namelijk...
IJmuiden-Noord	**11%**	14%	3%	56%	22%	**12%**	**14%**
IJmuiden-Zuid	23%	11%	4%	55%	**25%**	15%	6%
IJmuiden-West	25%	**18%**	**11%**	52%	20%	20%	**2%**
Zee- en Duinwijk	**28%**	**19%**	1%	**45%**	16%	21%	7%
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarn-dammer-polder	21%	**3%**	8%	57%	16%	19%	8%
Santpoort-Noord	19%	8%	8%	**62%**	15%	23%	4%
Santpoort-Zuid	**15%**	**5%**	7%	**61%**	20%	**30%**	8%
Velsen-Noord	**30%**	**17%**	2%	**46%**	19%	15%	11%
Velserbroek	23%	11%	4%	54%	16%	19%	8%
Totaal	***21%***	***11%***	***5%***	***55%***	***18%***	***19%***	***7%***

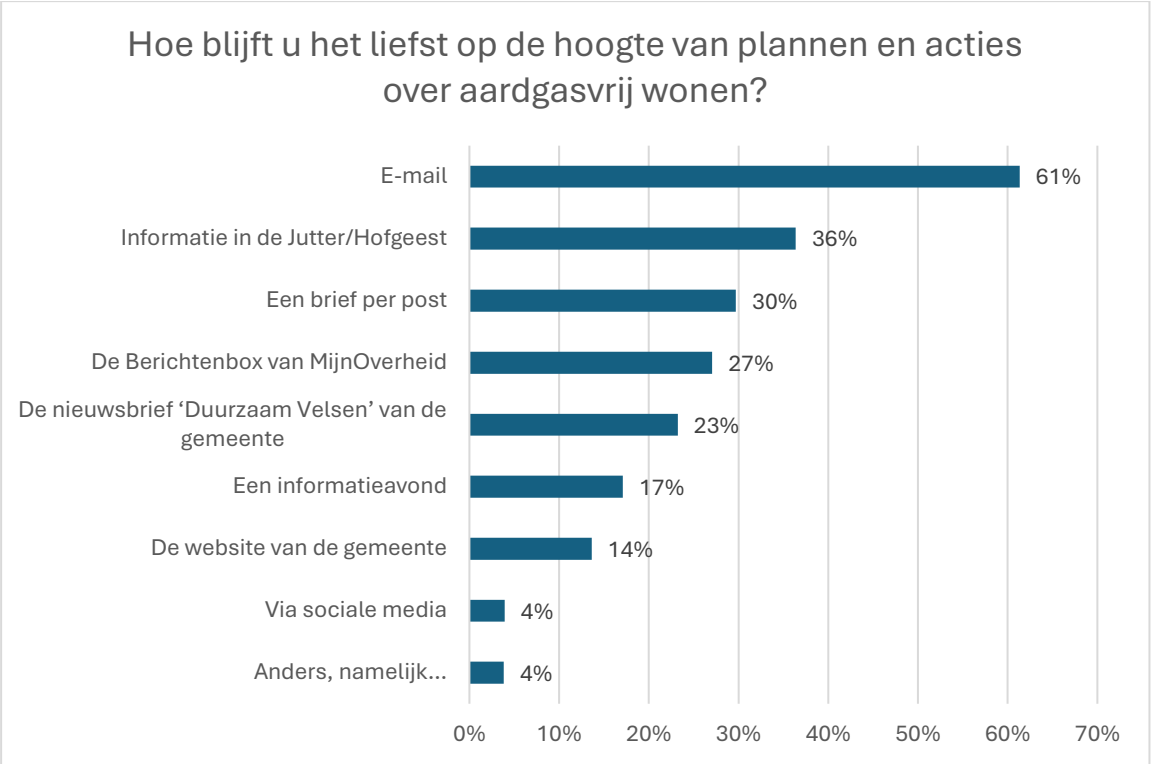
We zien ook verschillen bij verschillende woonsituaties:

- Deelnemers met een huurwoning wachten begrijpelijkerwijs vaker de plannen van hun verhuurder af (62% tegenover 11% gemiddeld). Ze willen (mogelijk daardoor) ook minder vaak op de hoogte blijven van de acties en plannen (37% tegenover 55% gemiddeld). Ze willen ook minder vaak dat de gemeente met hun meedenkt (7% tegenover 19% gemiddeld).

De meeste deelnemers willen het liefst op de hoogte blijven over aardgasvrij wonen via e-mail

We vroegen deelnemers vervolgens hoe ze het liefst op de hoogte blijven van plannen en acties over aardgasvrij wonen. 61% wil het liefst op de hoogte blijven via e-mail, 36% via de Jutter/Hofgeest, 30% via een brief per post, 27% via de berichtenbox van MijnOverheid, 23% via de nieuwsbrief ‘Duurzaam Velsen’, 17% via een informatieavond, 14% via de website van de gemeente, 4% via sociale media en 4% op een andere manier (figuur 13). De deelnemers die een andere manier aangegeven hebben willen vooral niet op de hoogte blijven. Er zijn ook mensen die via de verhuurder of woningcorporatie op de hoogte willen blijven. Sommige deelnemers willen het liefst persoonlijk benaderd worden of een persoonlijk advies.

Figuur 13

Als we naar de verschillen kijken per wijk ten opzichte van Velsen gemiddeld, dan vallen de volgende dingen op (zie tabel 11):

- Deelnemers uit IJmuiden-Noord willen minder vaak op de hoogte blijven via de Jutter/Hofgeest.
- Deelnemers uit IJmuiden-Zuid willen vaker informatie via een brief per post en een informatieavond. Ze willen minder vaak dan gemiddeld informatie via de Jutter/Hofgeest en via de Berichtenbox.
- Deelnemers uit IJmuiden-West willen vaker informatie via de Jutter/Hofgeest.
- Deelnemers uit Zee- en Duinwijk willen minder vaak dan gemiddeld informatie via e-mail.
- Deelnemers uit Driehuis, Velsen-Zuid en Spaarndammerpolder willen ook minder vaak dan gemiddeld informatie via e-mail.
- Deelnemers uit Santpoort-Noord willen juist vaker dan gemiddeld informatie via e-mail.
- Deelnemers uit Santpoort-Zuid willen ook vaker dan gemiddeld informatie via e-mail en ook een brief per post. Ze willen minder vaak informatie via de website van de gemeente.
- Deelnemers uit Velsen-Noord willen minder vaak dan gemiddeld informatie via e-mail, via de Jutter/Hofgeest of via de nieuwsbrief 'Duurzaam Velsen'.

Tabel 11: Hoe blijft u het liefst op de hoogte van plannen en acties over aardgasvrij wonen? Resultaten per wijk

	E-mail	Een brief per post	Informatie in de Jutter/ Hofgeest	De nieuwsbrief 'Duurzaam Velsen' van de gemeente	De website van de gemeente	Een informatie-avond	Via sociale media	De Berichtenbox van Mijn-Overheid	Anders, namelijk...
IJmuiden-Noord	62%	32%	**31%**	23%	15%	18%	5%	28%	2%
IJmuiden-Zuid	61%	**35%**	**30%**	19%	15%	**29%**	5%	**21%**	4%
IJmuiden-West	64%	28%	**41%**	25%	11%	16%	7%	30%	3%
Zee- en Duinwijk	**55%**	27%	41%	23%	17%	17%	4%	25%	6%
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder	**55%**	30%	39%	28%	15%	14%	0%	25%	3%
Santpoort-Noord	**69%**	26%	36%	23%	14%	17%	2%	27%	4%
Santpoort-Zuid	**69%**	**36%**	33%	25%	**7%**	20%	2%	26%	0%
Velsen-Noord	**54%**	33%	**31%**	**17%**	11%	19%	6%	24%	**11%**
Velser-broek	62%	29%	38%	23%	13%	14%	6%	31%	4%
Totaal	***61%***	***30%***	***36%***	***23%***	***14%***	***17%***	***4%***	***27%***	***4%***

Alle leeftijdsgroepen blijven het liefst op de hoogte via e-mail. We zien een verschil in leeftijdsgroepen bij twee antwoord categorieën:

- 37% van de deelnemers jonger dan 45 jaar blijft graag op de hoogte via een brief per post. Bij 45-54 jarigen is dit percentage 31%, bij 55-64 jarigen 28% en bij 65-jarigen en ouder 29%.
- 26% van de deelnemers jonger dan 45 jaar blijft graag op de hoogte via informatie in de Jutter/Hofgeest. Bij 45-54 jarigen is dit percentage 24%, bij 55-64 jarigen 39% en bij 65-jarigen en ouder 41%.

Opmerkingen en adviezen van de deelnemers

Ruim 350 van de 1094 deelnemers hebben aan het einde van de vragenlijst nog een opmerking of advies voor de gemeente over aardgasvrij wonen. Sommige respondenten geven aan dat het plan om aardgasvrij te worden volgens hen "onrealistisch", "onzin", "een utopie" of "waanzin" is. Andere deelnemers wijzen op "gigantische kosten", "hoge vaste lasten van warmtenetten" en het risico dat inwoners "duur uit zijn" of "in de schulden" raken. Zij vragen de gemeente om "rustig aan doen" en "niet zo hard van stapel te lopen". Sommigen vinden dat de energietransitie te veel wordt "doorgedrukt" of "opgedrongen". Participatie voelt voor sommigen als "schijnparticipatie". Er wordt gevraagd om meer aandacht voor "waterstof", "hybride warmtepompen", "kernenergie" en "restwarmte van Tata". Volgens sommigen is volledig elektrisch niet haalbaar door

“netcongestie”, “te weinig capaciteit” en “overvolle stroomnetten”. Ook noemen deelnemers dat oudere woningen “niet geschikt”, “problematisch” of “onbetaalbaar” zijn om aardgasvrij te maken. Anderen pleiten voor eerst “isoleren”, “eerlijke informatie”, “betaalbaarheid”. Sommige deelnemers verwijzen naar klachten over bestaande warmtenetten, met name vanwege de hoge kosten.

Bijlage 1: Achtergrondkenmerken deelnemers en extra toelichting methode

	Aantal deelnemers per wijk	Procentuele verdeling per wijk	Echte verdeling per wijk	Verschil
IJmuiden-Noord	117	11%	14%	-3%
IJmuiden-Zuid	80	7%	12%	-5%
IJmuiden-West	61	6%	6%	-1%
Zee- en Duinwijk	140	13%	15%	-2%
Driehuis, Velsen-Zuid, Spaarndammerpolder	145	13%	8%	6%
Santpoort-Noord	168	15%	10%	5%
Santpoort-Zuid	61	6%	5%	1%
Velsen-Noord	54	5%	9%	-4%
Velserbroek	268	24%	22%	3%
Totaal	***1094***	***100%***	***100%***	

	Aantal deelnemers per leeftijdscate-gorie	Procentuele verdeling per leeftijd	Echte verdeling per leeftijd	Verschil
Jonger dan 45 jaar	123	11%	50%	-39%
45-54 jaar	164	15%	13%	2%
55-64 jaar	269	25%	16%	9%
65 jaar en ouder	538	49%	22%	27%
Totaal	***1094***	***100%***	***100%***	

	Aantal deelnemers per woonsituatie	Procentuele verdeling per woonsituatie	Echte verdeling per woonsituatie	Verschil
Ik huur van een woningcorporatie of particuliere verhuurder	194	18%	43%	-25%
Ik ben eigenaar van een appartement (met Vereniging van Eigenaren (VvE))	140	13%	57%	25
Ik ben eigenaar van een huis	752	69%		
Anders, namelijk...	8	1%	0%	
Totaal	***1094***	***100%***	***100%***	

Extra toelichting methode

In dit onderzoek geven we alleen verschillen aan die groter zijn dan 5%. In dit onderzoek testen we niet op statistische significantie. Voor dit onderzoek is vooral praktische relevantie van belang. Om die reden hebben we ons gericht op verschillen groter dan 5%.

COLOFON

In opdracht van: Duurzaamheid gemeente Velsen

Contactpersoon: Richard van Hardeveld, Edwin van der Wel en Tim van der Meulen

Uitgave van: Team Onderzoek gemeente Velsen

E-mail: onderzoek@velsen.nl

Onderzoekers: Nelleke van den Broek-Honingh en Carlijne Philips

Publicatiedatum: oktober 2026